

सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाकरीता
“वनमहोत्सव” (२४०६ ८५५१) लेखाशिर्षातर्गत
निधी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: साववि-२०२३/प्र.क्र.६२/फ-११
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक:-०४ जानेवारी, २०२४

वाचा:-

- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक १२.०४.२०२३
- २) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक साववि-२०२२/प्र.क्र.५८/फ-११, दिनांक २८.०७.२०२३
- ३) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक ३०.१०.२०२३
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक कक्ष-१/प्र.क्र.१९/योजना/१५९४/२०२३-२४, दिनांक ०८.११.२०२३
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक कक्ष-१/योजना/प्र.क्र.१९/१६८४/२०२३-२४, दिनांक २४.११.२०२३
- ६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.९८/७५०/२०२३-२४, दिनांक ०१.१२.२०२३
- ७) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक कक्ष-१/योजना/प्र.क्र.१०१/१७३९/२०२३-२४, दिनांक ०५.१२.२०२३
- ८) शासन समक्रमांक दिनांक १८.१२.२०२३ रोजीचे पत्र.
- ९) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्रमांक कक्ष-१/प्र.क्र.१९/योजना/१९२९/२०२३-२४, दिनांक २८.१२.२०२३
- १०) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.९८/८६५/२०२३-२४, दिनांक ०१.०१.२०२४

प्रस्तावना:-

“वनमहोत्सव” योजनेसाठी मागणी क्र. सी-०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन (११)(३४) वन महोत्सव (२४०६८५५१) या लेखाशिर्षातर्गत सन २०२३-२४ करिता खालीलप्रमाणे नियतव्यय अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे:-

योजनेचे नाव	सन २०२३-२४ करिता अर्थसंकल्पीय निधी (रु.लक्ष)			
	०२- मजुरी	२१- पुरवठा व सामुग्री	२६- जाहिरात व प्रसिध्दी	एकूण
वनमहोत्सव	१७२८.२०	७४०.६५	३१.१५	२५००.००

०२. वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक १ येथे नमूद दिनांक १२.०४.२०२३ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये, वित्तीय वर्ष सन २०२३-२४ करिता अर्थसंकल्पीय तरतूदीची मासिक निधी विवरणपत्रे, अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) प्रशासकीय विभागांकडून नोंदविण्यात

आल्यानंतर सन २०२३-२४ च्या प्रथम नऊमाहीकरीता (डिसेंबर, २०२३ अखेर) आवश्यक असणारा अनिवार्य व कार्यक्रमांतर्गत खर्चाचा अर्थसंकल्पीत निधी एकूण वार्षिक तरतूदीच्या ७०% च्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियत्रण प्रणालीवर (बीम्स) वितरीत करण्याच्या अनुषंगाने सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

०३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भ क्रमांक ६ येथील दिनांक ०१.१२.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये “वनमहोत्सव” २४०६८५५१ या योजनेंतर्गत सादर केलेल्या प्रस्तावानुषंगाने संदर्भाधीन क्रमांक ८ येथील पत्रान्वये वृत्त/विभाग निहाय रोपेसंख्या व त्याकरीता आवश्यक निधी याबाबतचा तपशिल शासनास सादर करण्याबाबत सदर कार्यालयास कळविण्यात आले होते. त्यानुषंगाने संदर्भाधीन क्रमांक १० येथील दिनांक ०१.०१.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये माहिती शासनास सादर करण्यात आली आहे.

०४. सदर योजनेंतर्गत शासनास सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावानुसार लहान रोपे व उंच रोपे संगोपन व देखभाल यासाठी एकूण ५४१.५९ लक्ष इतका निधी वितरीत करण्याबाबत शासनास विनंती करण्यात आली आहे. त्यानुषंगाने “वनमहोत्सव” २४०६ ८५५१ या योजनेंतर्गत लहान रोपे व उंच रोपे संगोपन व देखभाल यासाठी निधी वितरीत करण्याची तसेच प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक ०८.११.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये केलेल्या विनंतीनुसार संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील दिनांक ३०.१०.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला निधी वृत्त निहाय फेरविरित करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या “वनमहोत्सव” २४०६ ८५५१ या योजनेकरिता सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षात लहान रोपे व उंच रोपे संगोपन व देखभाल यासाठी ०२-मजुरी या सविस्तर शिर्षांतर्गत रु.३७९.११ लक्ष व २१-पुरवठा व सामुग्री या सविस्तर शिर्षांतर्गत रु.१६२.४८ लक्ष असे एकूण रु. ५४१.५९ लक्ष इतका निधी खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार वन वृत्तनिहाय वितरित करण्यास याद्वारे शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

तक्ता क्रमांक -१		(रुपये लाखात)		
अ.क्र.	वन वृत्ताचे नाव	वनमहोत्सव योजनेकरीता सन २०२३-२४ अंतर्गत वितरीत करावयाचा निधी		
		०२-मजुरी	२१-पुरवठा व सामुग्री	एकूण
१	२	३	४	५
१	नागपूर	०.०	०.०	०.०
२	अमरावती	२९.६३	१२.७०	४२.३३
३	छत्रपती संभाजीनगर	९५.५२	४०.९४	१३६.४६

४	नाशिक	१११.५२	४७.८०	१५९.३२
५	पुणे	१०८.२२	४६.३८	१५४.६
६	ठाणे	३४.२२	१४.६६	४८.८८
	एकूण	३७९.११	१६२.४८	५४१.५९

उपरोक्त तक्ता क्रमांक १ मधील स्तंभ क्रमांक २ मध्ये नमूद वृत्तांपैकी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या कार्यालयाकडून प्राप्त प्रस्तावानुसार नागपूर वृत्ताकरीता यापूर्वी रु.३३.४८ लक्ष इतका निधी अतिरिक्त वितरीत करण्यात आलेला आहे. सदर निधी पुढील प्रस्तावामध्ये समायोजित करण्यात येणार असल्याने सद्यस्थितीत नागपूर वृत्त वगळून निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

०२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक ०८.११.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये केलेल्या विनंतीनुसार संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील दिनांक ३०.१०.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला निधी वृत्त निहाय फेरविरित करण्यास कार्योत्तर शासन मान्यता देण्यात येत आहे. तथापि, यानंतर कोणत्याही परिस्थितीत आगाऊ स्वरूपात निधी वितरीत करण्याबाबतची कोणतीही कार्यवाही शासन मान्यतेशिवाय करण्यात येवू नये याबाबतची खबरदारी घेण्यात यावी. तसेच निधी विरतरीत करण्याबाबत शासनाने दिलेल्या सुचनांचे काटोकरपणे पालन करण्यात यावे. निधी वितरणाबाबत शासनाकडून देण्यात आलेल्या सुचनांचे पालन न केल्यास संबंधितांविरुद्ध नियमानुसार कारवाई करण्यात येईल.

०३. उपरोक्त तक्ता क्रमांक १ मध्ये नमूद एकूण रु.५४१.५९ लक्ष इतका निधी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्याकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे. नियंत्रक अधिकारी यांनी सदर निधी तात्काळ वितरीत करून त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा. या योजनेंतर्गत घ्यावयाच्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपद्धतीनुसार, विहित अटी व शर्तीनुसार आणि ठरविलेल्या मुदतीत करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना द्याव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घ्यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही, याची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी. तसेच उपरोक्त तक्त्यात नमूद वितरीत करण्यात येत असलेला निधी हा सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षात लहान व उंच रोपांचे संगोपन व देखभाल याकरीता बांधील कामांकरीताच खर्च करण्यात यावा. अन्य नवीन कामांकरीता खर्च करण्यात येणार नाही याबाबत संबंधितांना निदेश देण्यात यावेत.

०४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर हे वर्ष २०२३-२४ मध्ये सदर योजनेंतर्गत वितरीत केलेल्या निधीबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र ७ दिवसांत शासनास सादर करतील. तसेच सदर निधी खर्च करतांना संबंधित कामांकरीता संबंधित सक्षम प्राधिकारी यांनी प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता प्रदान केल्याची

खात्री करूनच निधी वितरीत करावा. याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी ही प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या कार्यालयाची राहिल.

०५. सदर निधी वितरित करण्यापूर्वी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सदर योजनेसाठी सन २०२३-२४ करीता वितरित केलेला निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणाली व्यतिरिक्त अन्यत्र ठिकाणी वळती केला नसल्याची खात्री करावी.

०६. सदर निधी खर्च करताना वित्त विभागाच्या संदर्भ क्रमांक १ येथील शासन परिपत्रकातील तरतुदी व महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्लेख केलेल्या तरतुदी व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

०७. वृत्त व जिल्हानिहाय वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाचा/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.

०८. सदर योजनेअंतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०२३-२४ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

“मागणी क्र.सी-०७

२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन,

राज्य योजनेंतर्गत योजना (११)(३४) वनमहोत्सव योजनेंतर्गत (राज्य) (२४०६ ८५५१).

०२- मजूरी , २१- पुरवठा व सामुग्री

०९. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाचे दिनांक १२.०४.२०२३ रोजीचे परिपत्रक तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. विअप्र/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७.०४.२०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२४०१०४१२०२२१२४१९असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(वि.बा. इंगळे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर
५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई-३२.
७. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
८. वित्त विभाग, व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-३२
९. कार्यासन अधिकारी, ब-१ व फ-२, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१०. निवडनस्ती फ-११